

2024

ÅRSRAPPORT

VITENSENTER
NORDLAND

Daglig leder har ordet

2024 har vært et år preget av utvikling, innsats og engasjement for å styrke realfagsinteressen hos barn og unge i hele Nordland. Det siste året har Vitensenter Nordland besøkt 28 av fylkets 41 kommuner og gjennomført praktiske undervisningsopplegg for mer enn en tredjedel av de 26 000 grunnskoleelevene i Nordland. En samordnet innsats fra landets 13 regionale vitensentre har bidratt til at over 320 000 elever og lærere deltok på vitensentrenes undervisningstilbud forrige år. Vitensentrenes tilnærming til realfag og teknologi handler om engasjerende læring gjennom praktiske oppgaver. Det er et privilegium å møte motiverte elever og dedikerte lærere over hele Nordland – og å bidra til økt læringsglede med ny teknologi og realfag i praksis! Vitensenter Nordland brenner for å gjøre skolehverdagene engasjerende, konkret og relevant.

Alle vi som jobber ved de regionale vitensentrene, satte stor pris på Stortingsmelding 34 – *En mer praktisk skole*, som ble lagt frem høsten 2024. Vi deler regjeringens syn på at alle fag må bli mer praktiske for å øke motivasjon, gjennomføring og læringsutbytte. Mer fri lek for de minste og praktisk undervisning for de større gir bedre forståelse, sterkere mestringsfølelse og bedre forutsetninger for videre utdanning og yrkesliv.

Nordland, Norge og Europa står overfor store demografiske utfordringer. Antallet yrkesaktive synker, mens andelen eldre øker. Dette gjør det enda viktigere å sikre at flere fullfører utdanningen og blir kvalifisert for et bærekraftig arbeidsliv. Samtidig ser vi at behovet for gode opplevelser på tvers av generasjoner øker. I vår utstilling kan familier utforske, leke og lære sammen – der både barn og voksne blir nysgjerrige, utfordret og inspirert. Slike felles opplevelser skaper verdifulle øyeblikk og bygger bro mellom generasjoner gjennom lek og læring.

Vitensenter Nordland er svært takknemlig for våre gode støttespillere i både privat og offentlig sektor, som bidrar faglig og økonomisk. Deres støtte er avgjørende for at vi kan tilby undervisning til skolene og spennende aktiviteter for vårt fritidspublikum. Vi setter også stor pris på alle bedrifter og arbeidsplasser som har brukt vitensenteret som møteplass eller deltatt i våre bedriftstilbud. Ta gjerne kontakt dersom din bedrift eller arbeidsplass ønsker å samarbeide med oss for å styrke langsiktig rekruttering og bidra til sosial bærekraft i Nordland.

Vi ser frem til 2025 med fornyet innsats for å løfte skolene i hele Nordland og skape enda flere gode lærings- og fritidsopplevelser for både unge og voksne.

Geir Bjørkøy
Daglig leder

Nye synergier i 2024

Vitensenter Nordland er ett av 13 regionale vitensentre som mottar støtte gjennom Forskningsrådets VITEN-program. Senteret er en selvstendig, ideell aktør med mål om å styrke barn og unges interesse for realfag, teknologi og regional verdiskaping – en nøkkelfaktor for langsiktig rekruttering til fremtidens arbeidsliv i Nordland.

Senteret har gjennom flere år hatt et tett samarbeid med Rana og Hemnes kommuner. Fra 2024 er også Nordland fylkeskommune med som bidragsyter til driftsbudsjettet. Offentlig støtte gjør det mulig å tilby inspirerende undervisningstilbud til elever, samt faglig påfyll til lærere over hele fylket.

I 2024 inngikk Vitensenter Nordland en ny, treårig samarbeidsavtale med Equinor. Et sentralt element i dette prosjektet er «**Viten på hjul**» – en elektrisk kassebil fylt med utstyr for praktisk læring og show. Denne satsingen er et viktig bidrag til at våre formidlere kan inspirere barn og unge ved skoler i hele Nordland.

Et annet viktig, nytt prosjekt er «**Rom i Nord**», finansiert gjennom Arktis 2030. Dette er et samarbeid med Nordnorsk Vitensenter der Andøya Space, KSAT og UiT er med som faglige partnere. Målet er å formidle Nord-Norges rolle i den internasjonale romindustrien, miljøovervåkning og kommunikasjonsteknologi.

Alle de 13 regionale vitensentrene samarbeider gjennom **Vitensenterforeningen**, hvor Vitensenter Nordland er en aktiv bidragsyter. Gjennom foreningens nasjonale nettverk utvikles nye formidlingsopplegg og felles skoletilbud. Nettverkene styrker også utstillingsutvikling og markedsarbeid, og representerer en betydelig ressurs med over 370 årsverk som samarbeider for å gi barn og voksne inspirerende opplevelser innen realfag. Vitensentrenes felles innsats for lekende, livslang læring bidrar til økt omstillingsevne i hele landet. Vi er alltid åpne for nye samarbeidspartnere og prosjekter som kan fremme engasjerende formidling. Har du idéer til nytt innhold eller ønsker å samarbeide for å styrke Nordlands fremtid gjennom realfag og teknologi? Ta gjerne kontakt!

31 587

Besøkende totalt i
2024

115 601

Besøkende siden
oppstart i 2021

Utstillingen

“Hjemmelagede” installasjoner og redesign

I 2024 har utstillingsnettverket til vitensentrene i Norge gjennomført et felles kurs i forskningsbasert utstillingsutvikling. Hensikten med kurset var å øke kompetansen i organisasjonen gjennom en systematisk tilnærming til utvikling av interaktive installasjoner av høy kvalitet. Vitensenter Nordland valget å bruke kurset til å omdanne den eksisterende “Lydlabyrint”-installasjonen. Understellet på Lydlabyrinten ble gjenbrukt til å lage et magnetbord mens en lang stålstang ble gjenbrukt for å lage en ny piruett/karusell. Lydrørene fra den gamle installasjonen skal gjenbrukes for å koble sammen lydusjer. Prosjektet vil derfor gi tre nye installasjoner ved å gjenbruke elementer fra en installasjon som ikke fungerte optimalt.

Det siste året har vi også økt vår tekniske kompetanse gjennom et kurs i Arduino-programmering med Nils Kristian Rossing fra NTNU/ Trondheim Vitensenter. Kompetansen gir nye muligheter for egenproduksjon av “hjernen” i nye interaktive installasjoner. Denne kompetansen ble også styrket ved at en elektrotekniker ble ansatt i 20 % stilling på slutten av året. Til sammen åpner dette for å virkeliggjøre ideer som vi har hatt liggende lenge. Det gjøres stadig prototyping av nye installasjoner til utstillingen.

Det lages små modeller for å se hvordan ting fungerer og så kan vi lage store modeller til utstillingen når prototypen virker. Vi har hatt flere elever på praksis og arbeidsuker dette året. De har jobbet mest med utstillingen og har vært med å lage små prototyper blant annet av slangependel og Newtons vugge.

20 659
Fritidspublikum

Utstillingen

- I januar ble geologiutstillingen ferdigstilt da vi fikk montert og tatt i bruk en installasjon utviklet i samarbeid med fra Science Project i London. Installasjonen tar for seg oppredning og anriking av mineraler og har vært et populært tilskudd til utstillingen.
- Vi har fått en Geopark utenfor som en flott utvidelse av arealet vårt. Det gjenstår beplantning og en installasjon for vann-lek som skal lages av oss.
- Monika Røvassmo tok fagprøve den 1. mars og er nå utdannet mediegrafiker. Monika er nå ansvarlig for det meste av grafikken på vitensenteret og er involvert i mange prosjekter på huset.
- I samarbeid med HAF er det laget et enkelt avfallssorterings-spill og grafikk som viser kildesortering. Spillet er nå plassert i miljøbutikken.
- I forbindelse med Rom i Nord prosjekt er det laget tekst og grafikk i Universet-området. Vi samarbeider med Nordnorsk vitensenter og skal sende inn en felles søknad om midler til utstillingen i løpet av våren 2025. Dette året fikk vi midler til formidling av «Rom i Nord» og piloteringen skal gjennomføres våren 2025.
- Høsten 2024 har vi gjennomført en intern workshop om energi der målet er nye formidlingsopplegg og mobile installasjoner. Vi har brukt metodene "Logic Model" og "Design thinking" til å komme opp med ideer som skal realiseres i 2025.
- Utstillingsutvikling rundt Havet har vært på planleggingsstadiet lenge og vi har bestemt oss for å starte forsiktig med ny design av inngangspartiet. Resterende utstilling om havet avhenger av ekstern finansiering.
- På tampen av året har vi arbeidet med optiske illusjoner og design av et nytt RGB-rom. Nå er 4 nye prototyper til installasjoner testet ut og satt i produksjon for utplassering i løpet av våren 2025.

Marked og event

Vitensenter Nordland hadde et aktivt og innholdsrikt år i 2024 med stor aktivitet både rettet mot skolene og for fritidspublikum. Våre tilbud til bedriftsmarkedet begynner også å bli innarbeidet og etterspurt.

Av våre besøkende var 4 224 gjester på vitensenteret for kurs og konferanser, hvor de benyttet møterom og deltok i teambuilding-aktiviteter, samtidig som de fikk oppleve utstillingen. Også de mindre får utforske vitensenteret gjennom egne arrangementer. Vi er veldig glade for at 1 512 barn var med på totalt 100 barnebursdager på kveldstid i løpet av 2024! Denne variasjonen i besøkstyper understreker senterets betydning som lærings- og møteplass i regionen.

Vitensenter Nordland har gjennomført en rekke markedsføringstiltak i 2024 for å øke synlighet, engasjement og besøkstall. Dette har inkludert digital annonsering, pressearbeid, nyhetsbrev (698 abonnementer), sosiale medier og deltakelse på eksterne arrangementer.

I tillegg har vi deltatt på regelmessige digitale samlinger med de andre som jobber med markedsføring på de andre vitensentrene. Vitensenteret er også aktive i bedriftsnettverket Arctic Adventure Hub der vi jobber for å gjøre Helgeland og Mo i Rana mer attraktiv i samarbeid med andre reiselivsbedrifter.

I 2024 ble Vitensenter Nordland med i First Mile, et EU-prosjekt som varer ut 2025. Prosjektet fokuserer på bærekraftig mobilitet, og her vil det være fokus på å oppmuntre de besøkende til å sykle, gå eller ta et bærekraftig transportvalg når de skal besøke Vitensenteret, gjennom bykart, rabatt på inngang og samarbeid med lokale reiselivsaktører.

4 224

Kurs og
konferansegjester

Marked og event

Digitale Markedsføringstiltak

Sosiale medier – Facebook, Instagram og TikTok

Facebook har vært en av de viktigste trafikkdriverne, med en rekkevidde på 120 100 personer og 8 800 lenkeklikk til nettsiden.

Instagram har hatt en sterk økning i lenkeklikk (+365%), selv om rekkevidden har gått noe ned.

TikTok har hatt høy videovisning (93 610 visninger), men lavere konvertering til nettsiden.

Mål: Øke synlighet og engasjement i sosiale medier, særlig blant yngre målgrupper

Betalt annonsering – Meta, Google Ads og Amedia (Vise)

Det har blitt annonsert på Meta (Facebook/Instagram), Google Ads, Visit Helgeland og Amedia (Vise).

Annonseringen har vært digital og målrettet for å drive trafikk til nettsiden og arrangementer.

Mål: Øke bevisstheten om senterets aktiviteter og arrangementer samt drive mer trafikk til nettsiden.

Pressearbeid og mediedekning

Vitensenter Nordland har hatt god pressedekning i 2024, med omtaler i NRK Nordland, Rana Blad og Rana No. Det har blitt sendt ut pressemeldinger om større arrangementer, nyåpninger og spesialtilbud, og pressen har vært invitert til aktuelle begivenheter.

Resultat: Økt synlighet i tradisjonelle medier og styrket posisjon i regionen.

Nettsiden www.vitenord.no registrerte 100 000 sidevisninger i 2024, og hadde totalt 26 000 unike brukere. Trafikken til nettsiden var hovedsakelig drevet av organisk søk, direkte trafikk og sosiale medier.

Vitensenterets
mest sette side
"Hva skjer på
Vitensenteret"
hadde

7 100

Visninger

– folk vil tydeligvis
ha det gøy!

Formidling

Vitensenter Nordland har som mål å inspirere og engasjere elever og lærere i hele fylket med naturvitenskapelige og teknologiske aktiviteter. I 2024 har vi jobbet hardt for å nå ut til et bredt publikum, både gjennom vårt senter i Mo i Rana og gjennom oppsøkende virksomhet i hele fylket.

Gjennom året har vi lyktes med å formidle vitenskap og teknologi til totalt 10 928 lærere og elever. Halvparten av våre opplegg har vært oppsøkende, der vi har reist rundt i hele fylket for å tilby aktiviteter og undervisning til skoler og andre institusjoner. Dette har gjort det mulig for oss å nå enda flere lærere og elever, og vi har mottatt positive tilbakemeldinger fra deltakerne.

På Vitensenteret har vi gjennomført en rekke formidlingsopplegg, arrangement og vitensshow som har tiltrukket seg besøkende i alle aldre. Vi har også utviklet nye formidlingsopplegg og samarbeidet med andre organisasjoner for å styrke vår formidling og øke vår rekkevidde.

Formidling

En viktig del av vårt arbeid inkluderer deltakelse i nasjonale oppdrag som Super:bit, Kodekraft og Lydlab, samt andre arrangementer og prosjekter som First Lego League, Barentstour, Forskerfabrikken, Skole og Arbeidsliv, Newton, Sommerskole, Forskningsdager og Girl Tech Fest. Vi har hatt gleden av å være en del av disse spennende prosjektene som fremmer nysgjerrighet og læring blant både unge og voksne.

I august 2024 deltok vi også på Arctic Race of Norway i samarbeid med Equinor. Under dette arrangementet traff vi rundt 2 000 barn og voksne med våre aktiviteter. Vi deltok også i caravanen til sykkelrittet med vår bil "Viten på hjul", hvor vi bidro til å formidle vitenskap og teknologi på en engasjerende måte til et bredt publikum.

Tilbakemeldinger fra lærere og elever har vært svært positive. Vi har fått tilbakemeldinger om at våre aktiviteter har vært både inspirerende og lærerike, og mange har uttrykt interesse for å delta på flere opplegg og arrangementer i fremtiden. Dette gir oss motivasjon til å fortsette vårt arbeid med å gjøre naturvitenskap og teknologi tilgjengelig for flere.

I 2025 ser vi frem til å videreutvikle vårt tilbud og fortsette å engasjere både elever, lærere og lokalsamfunn. Vi planlegger å utvide vår oppsøkende virksomhet ytterligere og fortsette samarbeidet med relevante aktører både på nasjonalt og lokalt nivå. Vitensenteret vil også få nye, spennende utstillinger og aktiviteter som vil bidra til å styrke vårt tilbud og tiltrekke flere besøkende.

236

Barnehagebarn

9 498

Elever

1 194

Lærere

Events og formidlingsaktivitet

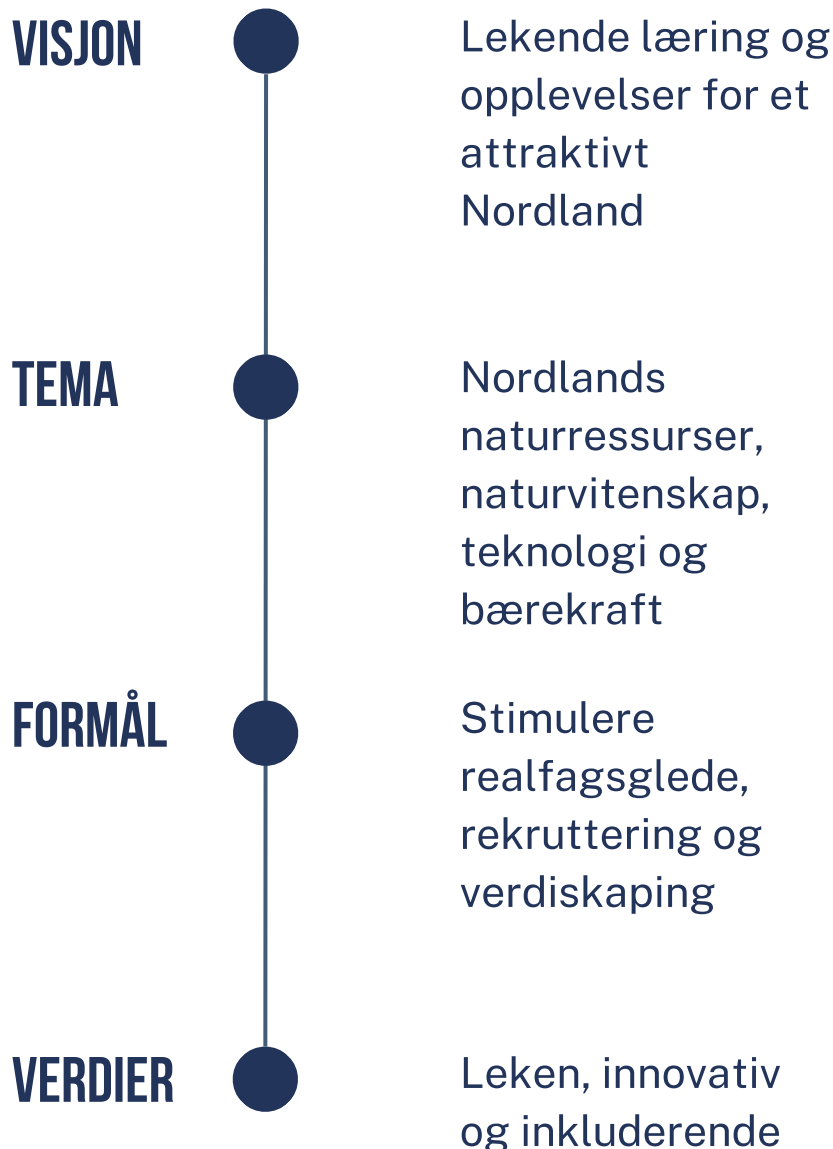
Vitensenteret har hatt et bredt og variert program i 2024, med aktiviteter gjennom hele året. Arrangementene har rettet seg mot barn, unge og voksne, og har inkludert ferieprogram, faglige konkurranser, spesialarrangementer og samarbeid med eksterne aktører.

- Barnas Vinterlys
- Vinterferie med Vinterviten
- Skaperfestival i samarbeid med Rana Makerspace
- Sommerferie med sommerprogram
- Forskerfabrikkens sommerskole
- Arctic Race of Norway
- Tech girls
- Barnas Ingeniørdag
- Høstferieaktiviteter
- Nysgjerrigper-arrangement og Innovasjonscamp
- First Lego League
- Super:bit
- Løs en krimgåte!
- VitenKamp (Teambuilding)

- Bursdager (Aktivitetsbursdager og Vitenbursdager)
- Aktiviteter hver helg (månedlige temabaserte eksperimenter)
- Vitenshow på senteret og på festivaler

Identitet

Kvalitetssikring og evaluering av tilbud

Alle våre tilbud evalueres fortløpende, både gjennom interne egnevalueringer og via tilbakemeldinger fra publikum og skoler. Publikum gir gjennomgående svært gode vurderinger, med en gjennomsnittsscore på 4,7 av 5 på Google og 5 av 5 på TripAdvisor.

Ved utgangen av utstillingen er det plassert en Padlet for tilbakemeldinger. Denne brukes aktivt av besøkende, som i all hovedsak gir ros, men som også gir beskjed dersom en installasjon ikke fungerer som den skal. I tillegg mottar vi løpende tilbakemeldinger via senterets nettside og Facebook-side.

Det er også etablert et nettbasert avvikssystem der helgevakter kan rapportere avvik. Disse blir gjennomgått og lukket fortløpende. Tilbakemeldinger og avvik er en fast post på personalmøtet hver mandag morgen.

Når det gjelder skoleformidling, evalueres alle undervisningsopplegg av både elever og lærere. Vi har også benyttet oss av «hemmelig gjest»-evaluering, der vi mottar skriftlige vurderinger.

Samlet sett er vi svært fornøye med kvaliteten i våre tilbud og med de etablerte systemene for oppfølging og forbedring.

Ansatte og styre

Faste ansatte:

Geir Bjørkøy - Daglig leder

Helene Klæbo Møllersen - Formidlingsleder

Laila Iren Jakobsen - Formidler

Jørgen Eivik Pedersen - Formidler

Kristoffer Flatås - Formidler

Elisabeth Møllevik Skjæran - Utstillingsleder

Espen Bjørnbak - Tekniker

Monika Røvassmo - Mediegrafiker

Kim Rune Stensen - Tekniker

Georg Enga - Markedssjef

Thea Meidell Aasheim - Arrangement- og vitenvert-koordinator

Edle Melting Fjær - Arrangement koordinator

VN har flotte vitenverter ansatt i faste deltidsstillinger: fem med en stillingsprosent på 20 % og to med 10 %. Vitenvertene i 2024 var: Agate Klausen Berglann, Ida Fjelldal, Kajsas-Tua Nævermo Sand, Kaja Sofie Tveit Wallin, Sindre Lorentzen Ones, Leanne Hansen Fagerdal og Emilie Bjørkmo Ånonli. I tillegg har vi én person tilknyttet VN som tilkallingsvikar. Vitenvertene jobber hovedsakelig i helger og ferier, samt bistår med å åpne senteret for arrangementer på kveldstid.

Styret for Vitensenter Nordland AS har i 2024 bestått av følgende personer:

Styreleder: Torbjørn Aag

Styremedlem: Eva Monica Hestvik

Styremedlem: Siri Jakobsen

Styremedlem: Lillian Nærem

Styremedlem: Kristin Gullesen

Styremedlem: Thomas Andreassen

Varamedlem: Therese Einmo Jürgensen

Varamedlem: Roger Lund

Styret gjennomførte fem styremøter i løpet av 2024.

Drift og utvikling

Regnskapet for 2024 viser en samlet omsetning på kr. 20 635 027,- og et årsresultat på kr. 829 711,-. Overskuddet går til å gjenoppbygge egenkapitalen som har brukt gjennom en offensiv etableringsfase. Overskuddet på driften i 2024 kommer delvis som et resultat av en permisjon der det ikke ble ansatt noen vikar men arbeidsoppgavene ble fordelt og tilbudet redusert.

Selskapets totalkapital pr 31.12.24 var kr. 6 649 349,-. Egenkapital er på kr. 4 419 991,-. Den finansielle stillingen er tilfredsstillende.

Omsetningen er sikret gjennom offentlig-privat samarbeid. De offentlige aktørene er Forskningsrådet sitt Viten-program, Rana kommune og Hemnes kommune, Nordland Fylkeskommune samt løpende samarbeidsavtaler med Nord universitet og Naturfag-senteret ved Universitetet i Oslo.

De private samarbeidspartnerne for 2024 er Equinor ASA, Selsøyvik Havbruk, Rana Gruber, Celsa Armeringsstål, Grotnes Stål, Sparebankstiftelsen Helgeland og Gavestiftelsen Sparebank1 Helgeland. I tillegg har en lang rekke private bedrifter og organisasjoner bidratt med støtte til sommerskolene og enkeltarrangementer. Billettinntektene utgjør rundt 10 % av omsetningen.

Etter styret og daglig leders oppfatning, gir det fremlagte resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter fyllestgjørende informasjon om driften og om stillingen ved årsskiftet. Det er ikke etter regnskapsårets utgang inntrådt forhold som etter styrets syn har betydning ved bedømmelse av regnskapet.

Styret og daglig leder mener det er riktig å legge forutsetningen om fortsatt drift av selskapet til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet.

Partnere

Eiere

90 70 62 00

post@vitensenternordland.no

www.vitensenternordland.no

